

Crtice iz bilježnice psihologa

(Što kažu, što kažu stručnjaci?)

Broj 16
veljača
2025.

UKLJUČENOST OČEVA U ŽIVOT OBITELJI

Pedagoška i psihološka stručna literatura o odgoju i obitelji najčešće se bavila odnosom majka-dijete, dok je pitanje uključenosti očeva u aktivnosti i život djeteta bilo marginalizirano. Stvari se i tu mijenjaju. U novije vrijeme očevi su sve prisutniji u djetetovom životu i sve ih je više koji odlučuju sebe obogatiti doživljajem kvalitetne interakcije sa svojim djetetom. Ponekad je takva interakcija površna i pasivna (moguće je to opservirati, primjerice, u kafićima unutar trgovačkih centara gdje se djeca „ubace“ u ograđeni i zaštićeni prostor da se „sama igraju“) no, i to može biti samo prvi korak prema potpunijoj i raznovrsnijoj uključenosti.

Lamb, Pleck, Charnov i Levine (1987.) razlikuju 4 faktora očeve uključenosti:

1. Motivacija, odnosno do koje mjere očevi žele biti uključeni s djetetom.
2. Vještine i samopouzdanje u svoje sposobnosti potrebne da se djelotvorno brine za djetetove potrebe ili, možda još važnije, kako očevi percipiraju svoje kompetencije.
3. Socijalna potpora ili stresovi u okruženju očeva, i posebno važno koliko majke podržavaju ili se protive očevom uključivanju u život djeteta.
4. Institucionalni faktori, a posebno koliko radno mjesto i radno vrijeme potiču ili ometaju ostvarivanju kvalitetne veze oca i djeteta.

Ako ste majka – kako procjenjujete djetetova oca s obzirom na ova 4 faktora?

Ako ste čitatelju otac – kako vidite sebe sa ova 4 faktora?

Kako biste, dodatno, odgovorili na slijedeća pitanja?

- Što za vas znači pomisao da ste otac?
- Koliko Vam je važno biti otac?
- Opišite kako ste uključeni u aktivnosti i život djeteta?
- Je li ta uključenost jednaka za prvo i drugo dijete (ako ih imate)?
- Ima li odnos majka –dijete utjecaj na vaš odnos s djetetom?
Olakšava li ili otežava ta njihova veza vašu vezu s djetetom?
- Jeste li spremni razgovarati o sebi kao ocu:
  - Koji očekuje dijete? (Kakve ste snove imali o željenom djetetu?)
  - Prvog djeteta?
  - Djeteta koje ima neku razvojnu smetnju?
  - Usvojenog djeteta?
- Kako struktura vaše osobnosti utječe na vrstu i intenzitet povezanosti s djetetom?
- Opišite idealnog oca (ako takav postoji)? Koliko je to složeno i teško biti? Zašto?
- Kako biste opisali kvalitetu sadašnjeg odnosa ja-dijete?
- Kako bi vaš odnos opisalo dijete (kad bi to moglo)?
- Kako bi vaš odnos s djetetom opisala djetetova majka?
- Što bi o tom odnosu rekli bake i djedovi?
- Konačno, imate li potrebu nešto mijenjati?

